

สารบัญ

	หน้า
สารบัญ	(8)
รายการตาราง	(9)
รายการภาพประกอบ	(11)
บทที่	
1. บทนำ	1
บทนำต้นเรื่อง	1
ตรวจเอกสาร	14
วัตถุประสงค์	40
ขอบเขตการวิจัย	41
ประโยชน์ที่ได้รับจากงานวิจัย	41
2. วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการ	42
วัสดุ	42
อุปกรณ์	45
วิธีการศึกษา	47
3. ผลการทดลองและวิจารณ์	55
4. สรุป	86
เอกสารอ้างอิง	88
ภาคผนวก	91
ก. ตัวอย่างการคำนวณ	92
ข. วิธีการวิเคราะห์ Gas Chromatography และ Thin Layer Chromatography	97
ค. วิธีวิเคราะห์คุณสมบัติด้านเชื้อเพลิงของน้ำมัน	100
ง. ผล TLC แสดงองค์ประกอบใน เมทิลเอสเทอร์ที่ผลิตได้จากกระบวนการ	110
จ. แสดงลักษณะทางกายภาพของเมทิลเอสเทอร์ที่ผลิตได้จากกระบวนการ	115
ประวัติผู้เขียน	118

รายการตาราง

ตารางที่		หน้า
1	คุณสมบัติของ Fatty acids alkyl ester ที่ได้จากน้ำมันพืชต่างชนิดกันเปรียบเทียบกับน้ำมันดีเซล	7
2	คุณสมบัติของเอสเทอร์ที่ได้จากกรดไขมันอิ่มตัวและไม่อิ่มตัว	8
3	น้ำมันพืชที่ใช้ผลิตไบโอดีเซลในต่างประเทศ	9
4	การผลิตไบโอดีเซลในยุโรปในปี 2543	9
5	ปริมาณผลผลิต นำเข้า ส่งออก และการใช้ในประเทศของกลุ่มพืชน้ำมันที่สำคัญของไทย ปี พ.ศ. 2546	11
6	ราคาน้ำมันพืช ขายเป็นที่ตลาดกรุงเทพ (บาท/ลิตร)	12
7	การคาดคะเนน้ำมันพืชเพื่อผลิตไบโอดีเซล ปี พ.ศ. 2548	13
8	คุณสมบัติทางเคมี และฟิสิกส์ของน้ำมันปาล์ม	15
9	คุณลักษณะของน้ำทิ้งจากขั้นตอนต่างๆ ในการสกัดน้ำมันปาล์ม และน้ำทิ้งรวมของโรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม	19
10	คุณลักษณะน้ำทิ้งโดยเฉลี่ยจากโรงงานน้ำมันปาล์ม 4 โรงงาน	20
11	บทบาทของกรดไขมันจากพืชในอุตสาหกรรม	22
12	รายละเอียดข้อกำหนดทางคุณภาพไบโอดีเซลตามมาตรฐาน DIN V51606	35
13	รายละเอียดข้อกำหนดทางคุณภาพไบโอดีเซลตามมาตรฐาน ASTM D6751	36
14	ข้อกำหนดลักษณะ และคุณภาพของไบโอดีเซลประเภทเมทิลเอสเทอร์ของกรดไขมัน พ.ศ. 2548	37
15	แสดงผลการวิเคราะห์ TLC องค์ประกอบของ ไขมันน้ำมันเสียก่อนกลั่น	43
16	แสดงผลการวิเคราะห์ TLC องค์ประกอบของ ไขมันน้ำมันเสียกลั่นแล้ว	44
17	การเตรียมสัดส่วนโดยโมลของไขมันน้ำมันเสียก่อนกลั่น:เมทานอล และปริมาณกรดซัลฟิวริก	52
18	วิธีวิเคราะห์สมบัติทางเชื้อเพลิงของเมทิลเอสเทอร์	54
19	แสดงอุณหภูมิจุดกลั่นตามมาตรฐาน ASTM D 86 ทุกๆ 10% หยดกลั่น	68
20	แสดงองค์ประกอบของแต่ละเปอร์เซ็นต์ปริมาตรจุดกลั่น	69
21	แสดงองค์ประกอบน้ำมันกลั่นได้ทั้งส่วนใส และไขสีขาว	70

รายการตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
22	การเปรียบเทียบกระบวนการผลิตเมทิลเอสเทอร์เมื่อใช้ไขมันเสียก่อนกลั่นเป็นสารตั้งต้น กับใช้ไขมันเสียกลั่นแล้วเป็นสารตั้งต้นที่สภาวะการทดลองที่ดีที่สุด เมื่อใช้สัดส่วนเชิงโมลของไขมันเสียต่อเมทานอล 1:8 และปริมาณตัวเร่งปฏิกิริยากรด 1% v/w of reactant	79
23	แสดงผลการวิเคราะห์สมบัติทางเชื้อเพลิงของเมทิลเอสเทอร์ที่ผลิตได้ กับมาตรฐานเมทิลเอสเทอร์	84
24	ผลการทำStandardization of 0.2 M NaOH	93
25	ผลการวิเคราะห์หาค่าเปอร์เซ็นต์ FFA as Palmitic	95
26	ค่าคงที่การคำนวณความหนืด	104
27	คุณสมบัติของ $\gamma\text{-BL}$ สารตัวอย่าง	106
28	ข้อมูลการควบคุมการทดสอบ	107

รายการภาพประกอบ

ภาพประกอบที่		หน้า
1	แผนภูมิแสดงการผลิตน้ำมันปาล์มดิบผสมแบบไม่ใช้น้ำ	15
2	แผนภูมิการผลิตน้ำมันปาล์มดิบแบบใช้น้ำที่มีการใช้เครื่องสกัดแยกน้ำมันแบบดีเคนเตอร์	16
3	แผนภูมิการผลิตน้ำมันปาล์มดิบแบบใช้น้ำที่ใช้เครื่องสกัดน้ำมันแบบเซพารเตอร์	17
4	ปฏิกิริยาเอสเตอริฟิเคชัน	23
5	ปฏิกิริยาทรานส์เอสเตอริฟิเคชัน	24
6	กระบวนการผลิตเมทิลเอสเทอร์ด้วยปฏิกิริยาทรานส์เอสเตอริฟิเคชัน	29
7	Manufacture of fatty acid methyl esters by esterification	32
8	ลักษณะทางกายภาพของ ไขมันลิแกนด์แล้ว กับไขมันลิแกนด์ก่อนลิแกนด์	42
9	ตัวอย่างผลการวิเคราะห์ TLC (Thin Layer Chromatograph) ของไขมันลิแกนด์	43
10	ตัวอย่างผลการวิเคราะห์ TLC (Thin Layer Chromatograph) ของไขมันลิแกนด์แล้ว	44
11	ชุดสาริตการผลิตเมทิลเอสเทอร์แบบต่อเนื่อง (Continuous process)	46
12	ชุดกลั่นไขมันลิแกนด์	47
13	ชุดการทดลองแบบมีรีฟลักซ์ ในการทำปฏิกิริยาไฮโดรไลซิสไขมัน	49
14	ชุดทำการทดลองปฏิกิริยาเอสเตอริฟิเคชัน	50
15	ลักษณะทางกายภาพของน้ำมันปาล์มดิบ	55
16	ผลการวิเคราะห์ TLC องค์ประกอบน้ำมันปาล์มดิบ	56
17	ผลของเวลากับเปอร์เซ็นต์กรดไขมันอิสระของผลิตภัณฑ์หลังจากทำปฏิกิริยาที่อุณหภูมิต่างๆ ใช้สัดส่วนโดยน้ำหนักของน้ำมันปาล์มดิบต่อน้ำกลั่น (2:1) และ H_2SO_4 1% v/w of reactant	57
18	ปฏิกิริยาไฮโดรไลซิส	57
19	ผลของปริมาณตัวเร่งปฏิกิริยา ที่อุณหภูมิ 160 องศาเซลเซียส ใช้สัดส่วนโดยน้ำหนักของน้ำมันปาล์มดิบต่อน้ำกลั่น (2:1)	58

รายการภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบที่		หน้า
20	ลักษณะทางกายภาพของไขมันปาล์มเสียในบ่อน้ำทิ้ง	59
21	ผลของปริมาณตัวเร่งปฏิกิริยาที่มีต่อการเกิดเมทิลเอสเทอร์ เมื่อใช้สัดส่วนเชิงมวลไขมันเสียก่อนกลั่นต่อเมทานอล เท่ากับ 40:60 (g/g) ที่อุณหภูมิ 98 องศาเซลเซียส ทำปฏิกิริยา 3 ชั่วโมง	60
22	ลักษณะทางกายภาพของเมทิลเอสเทอร์ที่ได้ ที่ 0.1% H ₂ SO ₄	61
23	ผลของสัดส่วนเชิงโมลของไขมันเสียต่อเมทานอล ที่มีผลต่อการเกิดเมทิลเอสเทอร์ เมื่อใช้กรด 20% v/w of reactant	62
24	ลักษณะการแยกชั้นของผลิตภัณฑ์ ที่ได้จากการทดลอง ที่สัดส่วนเชิงโมลไขมันเสียต่อเมทานอล 1:1	63
25	ผลของอุณหภูมิที่มีต่อการเกิดเมทิลเอสเทอร์ เมื่อใช้สัดส่วนเชิงโมลไขมันเสียต่อเมทานอล 1:8 และปริมาณกรด 1% v/w of reactant	64
26	ผลของเวลาที่มีผลต่อการเกิดเมทิลเอสเทอร์ เมื่อใช้สัดส่วนเชิงโมลไขมันเสียต่อเมทานอล 1:8 และปริมาณกรด 1% v/w of reactant ที่อุณหภูมิ 80 องศาเซลเซียส	66
27	ผลของเวลาที่มีผลต่อการเกิดเมทิลเอสเทอร์ เมื่อใช้สัดส่วนเชิงโมลไขมันเสียต่อเมทานอล 1:8 ปริมาณกรด 1% v/w of reactant ที่อุณหภูมิ 60, 70 และ 80 องศาเซลเซียส	66
28	ลักษณะทางกายภาพทุกๆ 10% ของไขมันเสียกลั่นได้ เมื่อเก็บไว้ที่อุณหภูมิห้อง	67
29	อุณหภูมิจุดกลั่นไขมันเสีย จากการกลั่น D 86	68
30	ผลการวิเคราะห์ TLC (Thin Layer Chromatography) ไขมันเสียก่อนกลั่น	71
31	ผลการวิเคราะห์ TLC (Thin Layer Chromatography) ไขมันเสียกลั่นแล้ว	71
32	ผลของเวลาที่มีต่อการเกิดเมทิลเอสเทอร์ สัดส่วนเชิงโมลของไขมันเสียกลั่นแล้วต่อเมทานอล 1:8 ปริมาณตัวเร่งปฏิกิริยากรดซัลฟิวริก 1% v/w of reactant ที่อุณหภูมิ 70 องศาเซลเซียส	73

รายการภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบที่		หน้า
33	ผลของเวลา และอุณหภูมิ ที่มีต่อการเกิดเมทิลเอสเทอร์ สัดส่วนเชิงโมลของไขมันลิแกนด์แล้วต่อเมทานอล 1:8 ปริมาณตัวเร่งปฏิกิริยากรดซัลฟิวริก 1% v/w of reactant	74
34	เปรียบเทียบผลของเวลา ที่มีต่อการเกิดเมทิลเอสเทอร์ เมื่อใช้ไขมันลิแกนด์ไม่ลิแกนด์ เทียบกับไขมันลิแกนด์แล้ว ที่สัดส่วนเชิงโมลไขมันลิแกนด์ต่อเมทานอล 1:8 และปริมาณกรด 1% v/w of reactant	75
35	เปรียบเทียบผลของอุณหภูมิ ที่มีต่อการเกิดเมทิลเอสเทอร์ เมื่อใช้ไขมันลิแกนด์ไม่ลิแกนด์ เทียบกับไขมันลิแกนด์แล้ว ที่สัดส่วนเชิงโมลไขมันลิแกนด์ต่อเมทานอล 1:8 และปริมาณกรด 1% v/w of reactant	76
36	ลักษณะน้ำค้างของเมทิลเอสเทอร์ เมื่อใช้ไขมันลิแกนด์ไม่ลิแกนด์เป็นสารตั้งต้น เทียบกับ ใช้ไขมันลิแกนด์แล้วเป็นสารตั้งต้น	77
37	ลักษณะทางกายภาพของเมทิลเอสเทอร์ ที่ได้จากการใช้ไขมันลิแกนด์ไม่ลิแกนด์ และไขมันลิแกนด์แล้วเป็นสารตั้งต้น	78
38	ตะกอนกันขวด เมื่อตั้งเมทิลเอสเทอร์ที่ได้จากการทำปฏิกิริยา เมื่อใช้ไขมันลิแกนด์ไม่ลิแกนด์เป็นสารตั้งต้น ตั้งทิ้งไว้ 7 วัน	79
39	ลักษณะทางกายภาพของเมทิลเอสเทอร์ ที่ได้จากการทำปฏิกิริยา เมื่อใช้ไขมันลิแกนด์เป็นสารตั้งต้น ตั้งทิ้งไว้ 7 วัน	80
40	การผลิตเมทิลเอสเทอร์ด้วยชุดสาริตแบบต่อเนื่อง	81
41	องค์ประกอบของเมทิลเอสเทอร์ ที่ผลิตได้จากกระบวนการผลิตแบบต่อเนื่อง โดยใช้ PFAD เป็นสารตั้งต้น	82
42	องค์ประกอบของเมทิลเอสเทอร์ ที่ผลิตได้จากกระบวนการผลิตแบบต่อเนื่อง โดยใช้ไขมันลิแกนด์แล้ว เป็นสารตั้งต้น	83
43	อุปกรณ์ วิเคราะห์จุดจุด	102
44	อุปกรณ์ วิเคราะห์จุดไหลเท	103
45	เครื่องวัดความหนืด	105
46	ตำแหน่งของเทอร์โมมิเตอร์ในขวดลิแกนด์	108

รายการภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบที่		หน้า
47	TLC แสดงองค์ประกอบในเมทิลเอสเทอร์ที่ผลิตได้ จากกระบวนการแบบแบทช์ โดยใช้ไขมันเสียน้ำไม่กลั่นเป็นสารตั้งต้น สกัดส่วนเชิงมวลเมทานอลต่อน้ำมัน 50:50 g ทำปฏิกิริยา 1 ชั่วโมง ที่อุณหภูมิ 80 องศาเซลเซียส	111
48	TLC แสดงองค์ประกอบในเมทิลเอสเทอร์ที่ผลิตได้ จากกระบวนการแบบแบทช์ โดยใช้ไขมันเสียน้ำกลั่นเป็นสารตั้งต้น สกัดส่วนเชิงมวลเมทานอลต่อน้ำมัน 50:50 g ทำปฏิกิริยา 1 ชั่วโมง ที่อุณหภูมิ 70 องศาเซลเซียส	112
49	TLC แสดงองค์ประกอบในเมทิลเอสเทอร์ที่ผลิตได้ จากกระบวนการแบบต่อเนื่องโดยใช้ PFAD (Palm Fatty Acid Distillated) เป็นสารตั้งต้น สกัดส่วนเชิงมวลเมทานอลต่อน้ำมัน 50:50 g ทำปฏิกิริยา 1 ชั่วโมง ที่อุณหภูมิ 70 องศาเซลเซียส	113
50	TLC แสดงองค์ประกอบในเมทิลเอสเทอร์ที่ผลิตได้ จากกระบวนการแบบต่อเนื่องโดยใช้ ไขมันน้ำไม่กลั่น เป็นสารตั้งต้น สกัดส่วนเชิงมวล เมทานอลต่อน้ำมัน 50:50 g ทำปฏิกิริยา 1 ชั่วโมง ที่อุณหภูมิ 70 องศาเซลเซียส	114
51	ลักษณะทางกายภาพของเมทิลเอสเทอร์ ที่ได้จากกระบวนการผลิตแบบแบทช์ เมื่อใช้ไขมันเสียน้ำไม่กลั่น เป็นสารตั้งต้น	116
52	ลักษณะทางกายภาพของเมทิลเอสเทอร์ ที่ได้จากกระบวนการผลิตแบบแบทช์ เมื่อใช้ไขมันเสียน้ำกลั่น เป็นสารตั้งต้น	116
53	ลักษณะทางกายภาพของเมทิลเอสเทอร์ ที่ได้จากกระบวนการผลิตแบบต่อเนื่อง เมื่อใช้ไขมันเสียน้ำกลั่น เป็นสารตั้งต้น	117